

Архивски број: 08-191/6година 19-08- 2025

Постапувајќи по претставка бр. 08-191/1 од 10.2.2025 година поднесена од ---- од ----, против Министерство за ----, за извршена дискриминација врз основа на политичка припадност, во областа на работата и работните односи, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација врз основа на член 21, став 1, точка 14 од Законот за спречување и заштита од дискриминација (Службен Весник на Република Северна Македонија бр. 258/2020 од 30.10.2020) го донесе следното

МИСЛЕЊЕ

СЕ УТВРДУВА ДИРЕКТНА ДИСКРИМИНАЦИЈА врз основа на политичко уверување во областа на работата и работните односи сторена од страна на Министерството за ---- врз ---.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Комисијата за спречување и заштита од дискриминација поднесена е претставка бр. 08-191/1 од 10.2.2025 година, од страна на ---- за сторена дискриминација врз основа на политичка припадност во областа на работата и работни односи, од страна на ---- при Министерството за ----.

Согласно наводите од претставката, подносителот бил ---- во Одделот за ---- при ----, при што наведува дека со промената на раководството на Министерството, од него било побарано да потпише Согласност за прераспределување во ----, на работното место ---- за што наведува дека добил решение со негова согласност. Во врска со претходно наведеното, подносителот наведува дека по 1 месец работа во ---- добил Наредба со која се упатува во ----, за што тврди дека е во спротивност со Законот за ---- и колективниот договор на ----, бидејќи наредбата не е акт со кој може да се врши распоредување. Оттука, подносителот наведува дека од август 2024 до јануари 2025 добил вкупно 5 наредби со кои се задолжува за вршење на работни задачи во ---- Кичево, кое е надвор од неговото место на живеење, оддалечено 65 километри во еден правец, без организиран превоз и без редовна автобуска линија, при што подносителот тврди дека ваквото прераспоредување влијае на неговата здравствена, финансиска и семејна состојба.

На ден 13.3.2025 година, подносителот достави дополнување на претставката за заштита од дискриминација, со што истакна дополнителни наводи за дискриминација. Оттука, подносителот наведува дека по неговото прераспоредување, од страна на раководството на ---- бил упатен да работи како ----, за што наведува дека е спротивно на закон бидејќи станува збор за работни задачи кои се предвидени за работно место кое е повеќе нивоа пониско од работното место на кое тој е распореден со решение. Подносителот истакнува дека и покрај претходно наведеното, тој се јавил на работното место и ги извршувал зададените работни задачи, иако бил подложен на деградација и потсмев во околината.

Во продолжение на ова, во дополнувањето е наведено дека неколку дена пред истекот на наредбата која имала важност од 30 дена, добил нова наредба со исто времетраење, истакнувајќи дека ваквото доделување на наредби се повторило 5 последователни пати. Оттука, подносителот наведува дека во февруари 2025 година добил нова (шеста) наредба,

со која бил задолжен да ги извршува работните задачи во ----- Кичево, истакнувајќи дека Кичево е оддалечено 65 километри од неговото место на живеење, нема организиран превоз и нема редовна автобуска линија, не добива надоместок за патни трошоци, при што подносителот се јавил на работното место со сопствен превоз, при што наведува дека од страна на тамошното раководство бил примен со изненадување поради фактот што истите не знаеле за неговото прераспоредување и притоа не побарале помош, имајќи предвид дека ----- во моментот на неговото прераспоредување таму имал и повеќе од доволно вработени -----.

Подносителот на претставката истакнува дека во сите наредби за прераспоредување, Министерството се повикува на член ----- од Законот за -----, согласно кој ----- при што ваквата наредба може да трае најмногу 30 дена.

Во однос на претходно цитираниот член, подносителот наведува дека не е познато кои се итните и неодложни работи поради кои е прераспределен во организациска единица каде што има и повеќе од доволен број на работници кои си ги извршуваат обврските, дополнително наведувајќи дека е нејасно која е сличноста и поврзаноста на тие работни задачи како ----- кои ги има согласно решението, со работните задачи како ----- кои ги обавува по барање на раководството на -----.

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација согласно член 24 став 7 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, на ден 18.3.2025 година испрати Известување бр. 08-191/4 за произнесување по наводите од претставката до ----- при Министерството -----.

На ден 11.4.2025 година во Комисијата за спречување и заштита од дискриминација пристигна произнесување од страна на -----, како одговор на претставката заведено под арх. бр. 08-191/5.

Во произнесувањето, целосно се отфраат наводите на подносителот за сторена дискриминација врз наведените дискриминаторски основи. Оттука, од страна на Министерството е наведено дека наредбите со кои подносителот е задолжен да извршува задачи во ----- како и наредбата со кој е задолжен да извршува работи и задачи во ----- при ---- се издадени од страна на ----- на ----- по укажана потреба на -----, а заради извршување на итни и неодложни работи во наведените организациски единици. Во продолжение на произнесувањето е цитиран член ----- став ----- од Законот за ----- кој гласи:

Во однос на ова е наведено дека во ----- од наведениот член е утврдено дека наредбата се издава за -----, во времетраење до 30 дена.

Во однос на конкретниот случај, од Министерството за ----- наведуваат дека по укажана потреба на Министерството за извршување на итни и неодложни работи во организациските единици при ----- и -----, од страна на ----- на ----- беа донесени предметните наредби кои се од итен и облигаторен карактер. Во врска со претходно наведеното, во произнесувањето е истакнато дека согласно член ----- од Законот за -----, работникот е должен да постапува по издадената наредба ----- освен ако извршувањето на наредбата претставува кривично дело. Дополнително на ова, наведено е дека согласно член ----- став ----- од Законот за -----, ----- е надлежен за издавање наредби од областа на ----- работење. Оттука, во произнесувањето се наведува дека согласно вака цитираната законска одредба, ----- ја издал предметната наредба со цел подобрување на ----- работење,

особено ако се земат предвид работното искуство на работникот во Министерството кој сметано од 2015 година извршувал работи и задачи од работни места во организациските единици при -----како и од работното место ----- на -----.

На крајот на произнесувањето, од страна на Министерството истакнуваат дека со оглед на вака предвидената законска можност за ангажирање на работниците во Министерството со наредба да се извршуваат работи и задачи во други организациски единици, а особено доколку се земе предвид делокругот на надлежности на Министерството, како и природата и специфичноста со кои истите се одликуваат, целосно се отфрлаат наводите за сторена дискриминација како неосновани.

Оттука, земајќи ги предвид наводите во претставката, произнесувањето како и прибавените докази, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација утврди дека станува збор за извршена дискриминација од страна на ----- при Министерството за ----- врз -----, согласно **член 6 од Законот за спречување и заштита од дискриминација** кој гласи:

„Дискриминација е секое разликување, исклучување, ограничување или давање првенство што се заснова на дискриминаторска основа, со сторување или несторување, што имаат за цел или резултат спречување, ограничување, признавање, уживање или остварување на правата и слободите на одредено лице или група на еднаква основа со други. Ова ги опфаќа сите форми на дискриминација вклучително и оневозможување на соодветно приспособување и оневозможување на пристапност и достапност на инфраструктурата, добрата и услугите“.

Дополнително на ова, во конкретниот случај се утврдува директна дискриминација согласно член 8 став 1 од Законот за спречување и заштита од дискриминација кој гласи:

„Директна дискриминација постои кога со едно лице или со група се постапува, се постапувало или би се постапувало во однос на друго лице или група во фактичка или можна споредлива или слична ситуација, врз дискриминаторска основа.“

Согласно член ----- од Законот за -----:

Разгледувајќи ја доставената документација и наводите од претставката, може да се утврди дека при издавањето наредби на подносителот за извршување на задачи во друга организациска единица на Министерството, од страна на потенцијалниот дискриминатор бил запазен рокот од 30 дена како максимално времетраење за кое ваквиот вид на наредба може да биде издадено, согласно став 4 од претходно цитираниот член.

Меѓутоа, согласно наводите од претставката и фактот што ваквите наводи не се побиваат од страна на потенцијалниот дискриминатор, согласно став 2 од цитираниот член, ваквата наредба се издава -----, при што задачите кои треба да ги изврши работникот не треба да се разликуваат од задачите на работникот на работното место на кое работи. Видно од наводите во претставката, подносителот бил упатен на работа во -----, при што во доставените примероци од овие наредби може да се увиди дека во истите е наведена само организациската единица во која подносителот е упатен на работа, без конкретно наведување на ----- работи за кои е потребно донесувањето на предметната наредба, дополнително на што во претставката е истакнато дека на подносителот му била дадена усна наредба да извршува работни задачи како -----, за што е наведено дека не е во согласност со работните задачи од неговото постојано работно место. Во однос на даденото

тврдење, од страна на Министерството за ----- не го побиваат истото, повикувајќи се на член ----- од Законот за -----, наведувајќи дека работникот е должен да постапува по дадената наредба од ----- или од -----, освен ако извршувањето на работните задачи претставува кривично дело.

Дополнително на ова, согласно наводите од претставката, со наредба од 29 јануари, подносителот бил задолжен да извршува работи и задачи во -----, за што наведува дека нема организиран превоз или пак обезбедени средства за патни трошоци доколку патува со сопствено возило. Во продолжение на ова, истакнати се наводи дека во ----- има повеќе од доволно ----- кои би можеле да извршуваат ----- работи кои согласно член ----- може да претставуваат причина за времено распоредување со вакви наредби. Ценејќи го одговорот на наводите од претставката даден од страна на Министерството за -----, Комисијата утврди дека Министерството не ги навело причините со кои би се оправдале ваквите прераспределби со неколку последователно донесени наредби, особено имајќи предвид дека до моментот на поднесување на претставката, со последната донесена наредба подносителот се распределува во друга организациска единица во друго населено место, различно од неговото живеалиште. Оттука, единственото образложение за ваквата прераспределба наведено во произнесувањето по наводите во претставката е дека „----- ја издал предметната наредба со цел подобрување на ----- работење, особено ако се земат предвид работното искуство на работникот во Министерството за ----- кој сметано од 2015 година извршувал работи и задачи од работни места во организациските единици како ----- како и од работното место ----- на -----.“

Во однос на наведениот дискриминаторски основ: политичко уверување, Комисијата утврди дека подносителот воспоставил каузална врска помеѓу вака наведениот основ и дискриминаторското дејствие – носењето на наредби за негова прераспределба, како и барањето за потпишување на согласност за прераспределба, при што во претставката е наведен временскиот момент на промена на раководството на Министерството за -----, со кој подносителот го сврзува настанувањето на дискриминаторските дејствија.

Оттука, врз основа на погоре изнесеното, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација, одлучи како во диспозитивот на мислењето и утврди дискриминација врз основа на политичко уверување во областа на работата и работните односи од страна на ----- при Министерството за ----- врз -----.

Согласно член 27 став 2 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, по утврдената дискриминација, со цел отстранување на повредите на правото, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација ја донесе следната:

ПРЕПОРАКА

СЕ ПРЕПОРАЧУВА Министерството за ----- во иднина, при спроведување на процесот на распоредување на вработените од едно на друго работно место, да се воздржи од преземање на дејствија со кои работниците би се ставале во нееднаква положба, што би резултирало со дискриминација врз било која дискриминаторска основа.

СЕ ПРЕПОРАЧУВА Министерството за ----- при носењето на наредби согласно член ----- од Законот за -----, доследно да го толкува став ----- од наведениот член согласно кој -----.

СЕ ПРЕПОРАЧУВА Министерството за ----- во иднина да ги зема предвид, односно да постапува по барањата за распоредување на работниците на друго работно место од оправдани причини, доколку работното место на кое работникот бара да е распореден е идентично по вид во рамки на исто ниво согласно Класификацијата на работните места во министерството, а во согласност со член -----, став ----- од Колективниот договор на Министерството за -----.

Напомена: Доколку лицата не постапат согласно дадената препорака, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација, согласно своите надлежности од **член 27 став 4** од Законот за спречување и заштита од дискриминација, ќе поднесе барање за покренување на прекршочна постапка пред надлежен суд за прекршоци.

Комисија за спречување и заштита од
дискриминација

Претседател на Комисијата
Лимко Бејзароски



Доставено до:

- Министерство за -----;
- -----